

TIDEVARVET
N:r 24: 1929

Krigets vara eller icke vara, ledande artikel.

Ett märkligt tidens tecken är boken Krig eller kultur, utgiven av Axel Höjer och Stig Holm och i detta nummer anmäld av doktor Andrea Andreen-Svedberg.

Margaret Bondfield i Englands nya ministär är ett glädjande faktum.

Under rubriken De sju sjukas klagorätt ges en kortfattad redogörelse för de viktiga punkterna i den av årets riksdag antagna nya sinnessjuklagen.

I En bok om en barndom skriver E. F. N. om Rufus M. Jones' myligen översatta, roliga och vägfarande bok In på livets stigar.

Eftertryck tillåtet med angivande av källan.

Gör ett besök i
Söders populäraste bageri
BAGARSTUGAN
Bellmansgatan 6 Hornsgatan 37

VÅR BOSTAD
Hyresgäströrelsens organ
(Red. Ernst J. Lundqvist)
Bästa Familjetidningen
Rikt illustrerad. Läst. Underhållande.
Pris: 1/2 kr. 3 mån. 1/2 kr. 6 mån. 1/2 kr. 1 år 1/2 kr.
Utkommer var 14de dag.

DIVINIA-HALLEN
Begravningsbyrå. Fabrik.
Storsorteringistor. Lågpriser
Biblioteks g. 30. Tel. 2575. N. 16542
Sv. Eldbegängelsef. ombud.

Svenska Eldbegängelse Föreningen
Normalmorg 2 Å — Stockholm
Öppen 10-4, lördags- o. helgdags-
öfvar 10-2
Tel. Norr 2200 för eldbegängelser
Norr 2280 — medlemsanmälan.
Avgift 10 kr. en gång för alla,
för begravningsförsäkrad 5 kr.
Krematorier i Stockholm, Göteborg, Örebro
och Helsingborg.

Margaret Bondfield

I Englands nya ministär

Den andra arbetarregeringen i England har hälsats med tillfredsställelse inte bara från arbetarpartiet utan också från flera av liberalernas förespråkare. Man knyter livliga förhoppningar vid denna ministär, efterträdaren till »den sämsta regeringen England haft».

I alla frågor, ända från de stora politiska angelägenheterna såsom avrustning, vänliga förbindelser med Ryssland, Rhenlandets utrymning och minoriteternas skydd, till behandling av fattiga mödrar, arbetslösa och »vanliga enkla människors» överhuvudtaget, hoppas majoriteten av Englands folk på en ljefkosam kurs under Mac Donalds ledning.

Det är också en rad framstående och beprövade namn premiärministern har vid sin sida. Snowden, Henderson och Sydney Webb ha blivit resp. finans- och utrikesminister samt minister för Dominions. Thomas har fått posten som arbetslöshetsminister — nominellt Lord privy Seal. Och slutligen har England fått sin första kvinnliga regeringsledamot, arbetsministern miss Margaret Bondfield.

Miss Bondfields bana från den anspårslösa ställningen som affärsbiträde till innehavaren av den viktiga

posten som arbetsminister är välkänd men inte desto mindre mycket märklig. Rent politiskt började hon sin bana 1923, när hon tillika med Susan Lawrence och Dorothy Jewson blev arbetarpartiets första kvinnliga representant i underhuset. Men redan då var hon känd som en framstående och kunnig partimedlem med en stark ställning inom partiet. Miss Bondfield blev också parlamentssekreterare i Mac Donalds första ministär.

Den även utom arbetarpartiet välkända och avhållna »Maggie» var redan 1923 ordförande i styrelsen för

den engelska fackföreningsorganisationen. Hennes tillkommer äran av att tillsammans med Mary Mac Arthur ha åstadkommit de engelska arbetarkvinnornas organisation. Utom dessa hedersuppdrag har hon egenskaper, som göra henne i ovanligt hög grad ägnad för en verklig insats i det allmänna värv. Hennes personliga inflytande över människor, hennes trofasthet emot den värld, varifrån hon kommer, det friska sättet och förmågan till goda repliker äro gåvor, som tillika med hennes kunskaper göra henne väl ägnad för den ledarställning, som hon nu på ett nytt område intar.

Den nya regeringen har redan från början gripit sig an med det väntade arbetet, främst arbetslöshetens bemästrande. Här åligger det alltså Mr. Thomas att organisera hela den väldiga uppgiften och på lagstiftningens väg eller den administrativa söka uppfylla det löfte regeringen givit. Som arbetsminister kommer miss Bondfield att på detta område intint samarbeta med den nye arbetslöshetsministern.

Vi glädja oss åt, att kvinnornas första representant i en engelsk regering, är en människa av Margaret Bondfields mått.

Friluftsteater

Teaterkonsten har en sådan förmåga att meddela sin tjuskraft åt de byggnader som en gång hägnat om dess flyktiga spel, att de efter hundratals år kan komma den skändades fantasi att glöda. Hur kan platsen för tillverkade skådespel, långt sedan den lämnats tom och stum, vara så överflödande av drömda bilder, att vi minnas den längst bland de ställen vi sett, när varje gåthörn, varje vedlucke och järnvägskupé oavklätt bjuder på det verkliga livets bilder för varje öga som vill se?

Jag vet det inte. Men jag vet, att den som står framför den romerska amfiteatern i Verona, ser inte bara en väldig byggnad från 200-talet med plats för 25,000 sittande människor, utan mitt i damnet, gatupreparationernas stenbogar och baller tror han sig skåda praktin i skådespel, som under århundraden uppförts inom dess präktiga marmorräddor.

Och hur spännande tycks oss inte att uppträcka den lilla gräsbexvuxna friluftsscenen utanför August den Starks Dresden, där man varje minut är beredd att möta de ivriga amatörer i sköna dräkter, som en gång trampat det mjuka gräset med lättta skor och med glad konst förlustat sig under de höga träden.

Men nu är det inte fråga om den stora världens scener, vare sig de uppförts av marmor eller grästov, utan om friluftsteatern på Skansen. Solen, som kom Veronas marmor att bränna som en upphetad ugn och vars strålar darrade i den stoftfyllda luften kring amfiteaterns arkader, är fjärran, och den livliga sommarvärme, som gjorde grästeatern i Grosser Garten till en härlig tillflyktsort, kan lika litet ansas.

»Detta är folket i Nifelheim, som skulle gå på somnattestater! Grå gestalter svepta i filtter som fjällotegummar, bereda sig modigt på tre timmars nöje under en kall och grå himmel.

— Det ser för lustigt ut.
— Ja, visst är det lustigt, fröken. Träden är ju inte gröna än, se, så kala!

Ordningsvakten pekar på oken, som står inbyggd på parken med små brunkrusiga, utvecklade löv.

Men det är ändå underbart. Första blicken innanför teaterplanet kommer en att glömma vinter och stadsluft. Det är ju hembygdens, som breda ut sig bakom de levande kuliserernas fläktande björklöv och mjuka lindar. Jag kunde lika väl stå uppe vid Ryggstorp nere i Småland och råka rand efter rand av skog, som förtonar från grönt och svart till allt mildare färger i grått och sluttigt lövriser i ljusaste blått.

Och här sjunger ännu en och annan kvällslägel i trydorna utanför scenen och blomronnor som pryda Blomkhyttans terrass äro svenska trädgårdsmunkar om värn, gul vallnös, röda tulpaner och anemoner.

Det är En herrgårdssagen. Gunnar Hede spelar på Fiolen, så man hört honom ända sen sin barndom, när man önskade att han aldrig mer skulle ta i stråken av fruktan för ruinen som hotade honom. Och den Jussu Ingrid, som inte kan dansa på fina, men som har de ljuvaste svenska ögon, sjunger sin sång och tröstar sin älskade vän, så att han blir fri från getbackornas förföljelse och trisk och gläd. Kronofogden och fru Hede, Gustaf Alin och Britta-Sofie, alla äro de välkända, där de röra sig på den nygrusade gården och ha det viktigt herrgårdsskådespel trevligt.

Åskådarna glömma att det är strålkastarnas ljus, som spelar på trädstammarna, det ser alldeles ut som kvällsolken. Och det är inte kallt, utan bara skönt och ombonat i den svenska trädgården.

Men varmast blir glädjen, när författarens ropas fram. Som en lycklig och avundsjukt debutant står Selma Lagerlöf med röda rosor i handen och hälsas med hurra-rop från en härligt publik.

Teatern smälter samman med skådespelet till ett helt, där liv ges i utbyte mot skönhet och där inte längre det äro kan skiljas från det andra. Oslättiga äro också handen, som förena åskådarna på ena sidan rampen med författaren på gårdsplacens mitt. Kvällen bevisar på nytt gammal vänskaps eviga ungdom.

En bok om en barndom

Rufus M. Jones: In på livets stigar. Bemynd. övers. av Dagny Thorwall. Birkagårdens förlag.

En liten pyss, som i vild begärelse plundrar granfrunns fina fuchsia på varena blomma och därefter plögligt upptäcker samvetets röst. En sextonårs yngling, som genomlider sorgen efter sin bortgångna älskade mor. Mellan dessa två gränsperioder ligger den historia om en frisk pojkes inre liv, som religionspsykologen Rufus M. Jones framlägger i den nu till svenska översatta boken, In på livets stigar.

Den ger författarens egna barndomsminnen och för läsaren in i en ganska säregen miljö, en amerikansk kvätkrets från 1850-talet, som han skildrar ej blott med vördnad utan på sina ställen också med en spelande humor.

Boken är på sitt sätt en pendang till Edmund Gossés, Far och son, men utan den tragik, som vilar över dessa minnen av en i ett barn alltför hastigt upptrivnen religiös efterbildning med ty åtföljande smärtsamma reaktioner.

Den här skildrade gossen har dels fått växa friare och sundare, dels haft en annan själsläggning och en annan lättare och enklare omgivning.

Rufus M. Jones reagerar mot den

rätt så populära vanföreställningen, att en hurtig pojke skulle sakna fromhet i sin friska öppenhet mot det yttre livets realiteter. Författaren är väken för den »inläggnings»-risk, som följer med berättelsen om ett längre förlutet. Och han demonstrerar den finkänsliga behandling, som krävs, om man skall hjälpa en ungdom de år han bildar den osynliga rämningen till sin personlighet. Människornas väsen — det är den influerande och formande kraften, icke vad de säga med tungan eller anlägga i den yttre »kostymen» av åsikter eller grundsatser. Detta faktum blir överväldigande klart i denna bok, där några av »de stora tyta människornas» stå som fasta, enhetliga, trygga, gångande berg, där den lille har sin horisontlinje mellan jord och himmel. Att Gud stiger ner i dessa hjärtan blir lika naturligt som solspelet kring kullarna för det yttre ögat.

Det är också ett rikt galleri av utsprungliga typer, som med de resande främlingarna träda fram i denna kvätkarvärld. Där syns inte bara de djupa erfarna. Här är också alla de som blivit »tjudrades» vid någon enda erfarenhet, vilken de för andra måste

repetera i tid och otid, tills det blir skrattrötande nog för en ungdom, som redan på förhand kan utantill, vad vederbörande kommer att säga.

Sannfärdighet och allvar tillsammans med rättfärdighetshunger och öppenhet för ny sanning ha stått som nära förnunnna verklighetsmassiva makter kring detta barndomsliv, för vilket det aldrig slogs läs kring Guds ord i och med sista bokstaven av Johannes Uppenbarelse, men alltid väntades på nya uppdrag att utträtta och ny hjälp att hämta.

Med förfärande styrka inser man hur bräcklig och spröd all läxundervisning blir inför dessa tvångsfriska kraftmeddelser från levande friskt och ospiltat äkta fromhetsliv i den omedelbara omgivningen. Denna bok om barndomsinriken — vars stil endast sällan tynges av författarens eljest ganska dunkla filosofiska liknelser — verkar som en sporre för föräldrar och uppfostrare. En sporre icke till efterbildning och näppeligen till pedagogisk beskäftighet men väl till större innerlighet och mera självuppfostran.

E. F. N.

föreningen för lägre
konsum levnadskostnader

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri lördag. Slussplan 1-3, 2 v., Stockholm

UTGIVARE: Ada Nilsson. REDAKTIONSKOMMITTE: Elin Wägner, Elisabeth Tamm, Hovoria Hermelin.

REDAKTIONSEKRETERARE: Carin Hermelin. Mottagningstid 10-12. Telefon Norr 4842.

EXPEDITION: Telefon Norr 28243. Kontorskl. 10-12 f.m., 1-4 e.m. Postgård 1544

PRENUMERATIONSPRIS: För helår kr. 6.-, halvår kr. 3:50. Kvartal kr. 2.-. Lösningsnummer 3130.

ANNONSPRIS: I text 20 öre per millimeter. Textsida eller särskilt begärd plats 25 öre

Stockholm 1929 Wahlströms Tryckeri Aktieförlag Storgatan 22

Praktiserande läkare

Infört genom Stockholms Läkarförning

Dr: Helfrid Roland Allmänpraktiserande Rörstrandsg. 9A Tel. V. 60250

Dr: Ester Grönblad Ögonsjukdomar Götgatan 7, 3 tr. hiss. Mottagn. tid vard. 1/10-1/11, 3-6.

Med. Doktor John Hellström Kirurgiska sjukdomar. Nybrogatan 11, 3 tr.

Dr: Mauritz Levin 78 Folkungagatan 78, 1 tr. Allmänpraktiserande. Vard. 9:30-11, 2:30-5. Sönd. 10-11.

Doktor Torsten Lindner NERVUSJUKDOMAR Mästersamuelsgatan 9

Med. Doktor Ernst B. Salén Invärtas sjukdomar, speciell Amnes-sättningens och hjärtsjukdomar.

Doktor Magnus Hambræus, Götgatan 11, 2 tr., hiss. Öron-, näs- och halsjukdomar

TANDLÄKARE

Tandläkare Arnold Ahlström Birger Jarlsgratan 32, IV. Medlem av Sthlms Tandläkareförning

Tandläkare Gustaf Backellin, Strandvägen 1, 2 tr. Medlem av Sthlms Tandläkareförning

Tandläkare Harry Weinberg Drottninggatan 71 A. II tr. Mottagn.: Månd, Onsd, Fred, Lörd.

Olga Elmdahl Modemagasin Kungsgatan 53. Tel. 10851 STOCKHOLM.

Drick Ramlösa-Vatten Vårt lands enda naturligt kalkrika bords- & halsvatten.

Höors Stilton i stenkrus för finsmakare Ph. Engdöfsts Smöraffär

Frälsningsarméns Alkoholisthem Kurön (Åtnjuter statsbidrag Två timmars ångbåtresa från Sthlm)

Stamning

Snaabb, söker bot enl. Prof. Kumovs metod. O. Broberg, tält spec., Birger Jarlsgratan 41 A, 2 tr. Tel. Norr 160 28.

Skådespelerskan Inez Lundmark-Hermelin lektioner i talteknik, välsläning och deklamation

ADVOKATER

Eva Andéns Advokatbyrå Inneh. Eva Andén. Ledam. av Sveriges Advokatsamfund.

Advokat Cyril Holm Ledam. av Sveriges Advokatsamfund. Birger Jarlsgratan 39, Stockholm.

Westerståhl, O. & Branting-W., Sonja. Vasagatan 4 Tel. 11218

Advokat Henry Ruben Byrå, Jurist E. o. Hovr.-hof. P. FORSSANDER

TANDLÄKARE

Tandläkare Ester Ekström-Olliv Folkungagatan 79 Medl. av Sthlms Tandläkareförning

Tandläkare Inga Forsberg Follungsgat. 50, 1 tr. (Götgataplatsen)

Tandläkare Albert Almgård Medlem av Sthlms Tandläkareförning Mottagning efter överenskommelse

Tandläkare Harry Weinberg Drottninggatan 71 A. II tr. Mottagn.: Månd, Onsd, Fred, Lörd.

Krigets vara eller icke vara

Boken Krig eller Kultur, som anmäles på annat ställe i dagens nummer, presenterar en av de två mest följdriktiga ståndpunkterna i fråga om kriget. Från denna ståndpunkt säger man: Kriget måste förbehålls bekämpas.

Sten andra verkligt följdriktiga ståndpunkten i fråga om kriget är den extrema högersn, den som hotnar i åsikter som denna: »Kamp mellan folk-hör till det historiska livets grunddrag»

Det bleve visst svårare att ordna upp än något annat, svårare än allmän avrustning, svårare än Paneuropa. Att i »en av drifter och lidelser behärskad värld» låga vita på överenskommelser om militär samverkan

»Tänk det -- att en segerrik idé måste vara materiellt maktbeväpnad! Man har ju alltid gått och trott, att en idé som startade med sådant påhäng var en smula misstänkt.

Tandläkare Ester Ekström-Olliv Mottagn. enl. överensk. per tel. Föd.91

Fogelstadsförbundets Årsmöte 22-24 juni 1929 Mötet öppnas lördag kl. 4 e. m. Föredrag och diskussionsinledningar av bl. a. Yrkesinspektiserna Fröken Kerstin Hesselgren och Fru Julie Arenholt

Smakfullkransar, alla priser La fleuriste 6 Malmorgsgatan Allm. Norr 6296 Riks 2550

Regeringskrisens utveckling

Den kommunicé, som statsministern utsände tisdagen den 4 juni, i vilken det hette, att någon förändring i regerings sammansättning inte skulle komma att äga rum, förmodade inte för ett ögonblick stanna händelseströmmen.

Andra kamraren gav först sitt samtycke till framställandet av herr Flygs interpellation till statsministern, huruvida hans excellens icke ansåg, att konstitutionsutskottets anmärkning mot finansministern hade någon betydelse

Det skarpaste anförandet hölls av bondeförbundaren hr K. G. Westman, som väjde till finansministern att lösa den fråga, som det låg i hans hand att lösa, men som annars skulle kunna innebära strid av oöverskådlig räckvidd.

Samma kväll talade hr Rydén på ett stort möte på Auditorium, anordnat av Stockholms arbetarekommun. Han yrkade på regeringens avgång under förhållande av att lösningen nu låg uti statschefens hand.

Trots personval i stort sett icke föranleder till opposition, anses regeringens prestige därmed ingalunda räddad, och missnöjet gör sig gällande så långt upp i högkretsar som Stockholms Dagblad.

Svart på Vitt

KRING REMARQUES BOK.

Remarques bok, In Westen nichts Neues, har litet utkommit på 12 språk. Naturhistoriska har den icke undgått kritik. I en tidning i Königsberg har en G. von Dono p. som letatsat sig som framsökt, framställt nio anmärkingar mot bokens innehåll. Huvudsakligen är det sakliga detaljer han tar sikte på och han synes därmed vilja få fram, att Remarque icke är den verkliga skildraren, som han velat göra gällande. Dono p. angrepp är ett av de mycket få, som kommer från män med personlig erfarenhet från kriget.

Mången har stöttis för huvudet av bokens innehåll, som skulle vara anstötligt. Beskrifvande det s. k. anstötliga skriver en engelsman:

»Ingen förläggare skulle våga att ge ut ett verk tillräckligt fyllt av fasa och smuts för att ge en idé om vad kriget verkligen var. Där finns inte i Remarques bok, som inte hände tusentals gånger dagligen. Min egen erfarenhet är begränsad till de brittiska och franska trupperna och mellan dem var det liten skillnad beträffande 'vulgärt språk' antingen de befundo sig i stridslinjen eller bakom denna... Vi kan inte få hela samningen utan att stöta dem, som icke själva gjorde aktiva tjänst i kriget. 'All Quiet on the Western Front' är den bok som litetlits kommit närmast verkligheten.»

En annan frantsöskad, generalen sir Ian Hamilton, uttrycker vid ett tal i närvaro av engelska officerare bl. a. följande:

»Då jag nu talar om krig och äventyr känner jag att jag kanske sjunger svanslången för den sidan av tillvaron. Ställningskrigets flammewerfers och gaser skall aldrig mer förgifta civilisationen. Den f. d. frantsöskadan vill inte vara med om det, och Remarques' bok, 'All Quiet on the Western Front', har definitivt gjort en ände på det. Antigen har geniets hand dragit ridan åt sidan. En större man än Barbusse har drivit in den fulla samningen i miljoner själar. Författaren är värd att tilldelas det nobelska fredspriset för de 10 närmaste åren.»

Vi här läst ut ovanstående ur Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning. Källan är märklig och värd att nämnas.

ORIMLIGT.

Det föreligger för närvarande ett förslag till nytt lönelement för Stockholms stads befattningshavare, vilket på vissa punkter blivit utsatt för skarp kritik från dem som hava att yttra sig därob. Detta gäller särskilt den del som avser de kvinnliga befattningshavarna i stadens tjänst. Förslaget innehåller vad dessa beträffar en bestämmelse om att befattningshavare, som åtnjuter tjänstledighet på grund av havandeskap eller svaghet efter förlösning endast skall åga rätt att under sammanlagt högst 3 månader uppbära intjänade löneförlöjningar. Granskas man förslaget närmare, finner man, att löneförhöjningens årliga belopp inom de 12 första lönegrupperna, vare sig de storo flertalet kvinnliga befattningshavare finns, utgör samma 300 kronor. Högst en fjärdedel eller 75 kr. för 3 månaders uppehåll har en kvinna rätt, att

krigets orimlighet och avrustningens praktiska nödvändighet. Det är en imponerande samling av fakta och sinnenargument. Den övertygade är glad att ha den att ösa ur. Och det är visst, att ingen som läser boken ärligt och fördomsfritt skall undgå att bli djupt skakad i sin tro på väpnad makt såsom kulturskydd.

Andra Andreen-Svedberg.

utgå. Vore hon exempelvis i 12:te lönegraden, skulle hennes lön uppgå till 423 kronor i månaden. Gör hon sin plikt och bringar sitt offer åt samhället, anses hon vara värd att få 25 kronor.

Stockholms stad som gör anspråk på att vara kulturcentrum och landets föredöme med avseende på sociala framsteg, bör åtminstone iklada sig samma förpliktelser som staten med avseende på sina befattningshavare under samma förhållande. Statsmakterna tillerkänna nämligen kvinnlig tjänsteman, som åtnjuter tjänstledighet på grund av havandeskap eller svaghet efter förlösning, en betydande del av hennes uttjänning under en viss begränsad tid. Ej blott löneförhöjningen som Stockholms stad anser skäligt.

Vidare konfirmerar må väl vara onödiga för att fastslå det orimliga i speciellt denna del av löneerförlöjningen.

VÄLKOMNA!

Att det är förelagt svårt att få ett hembiträde nu för tiden torde äminstone Stockholms hushållsbruk på sista årti erfara. På tjänstebyråer och arbetsförmedling har svarsat, att det föreligger en stor brist på arbetskraft just på hemarbets- och hushållsarbetsområdet. Här skall nu denna brist kunna fyllas! Jo, i Stockholm har man fått en ny man anser utomordentligt märklig och genial idé. Man har skickat ut — på försök endast naturligtvis — 20 unga män som hembiträden. Idén anses som nämnts synnerligen märklig och resultatet av de unga människors prestationer beaktas av pressen, som utan undantag tagit upp saken, som synnerligen märkligt ända detta. Försöken ha slagit väl ut — detta är det egentliga! De manliga hembiträden ha skurat golv, diskat tallriker och gjort risgrypspuddingar precis lika bra som sina kvinnliga kolleger och deras matarömodråra ögo synnerligen belästa med deras arbetsprestationer.

Vi hälsa våra manliga konkurrenser hjärtligt välkomna till spis och baljor. Det kanske kan lära dem en rättvisare uppskattning av hushållsarbete. Det vore mycket värt, om de kunde lära sig, att en kvinna, som verkligen sköter sitt hushåll och sitt hem, inte sunderhålls ut för försörjer sig själv även som gift.

ETT FRAMSTEG.

Lidingö hör till föregångarna i arbetet på eldbergängens allmänna införande. Utan de glädjande framsteg som rörelsen gjort under detta sista år är ett intressant försök av Lidingö kyrkoråd om samarbete med Stockholms krematorium och i samband därmed nedsatta bränningskostnader för de enskilda.

Förarbet till detta förslag har gjorts av en särskilt tillsatt kommitté, som lagt fram ganska anmärkningsvärda siffror. Anläggning- och markkostnader för en vanlig familjegrav beräknas kommitterade till 440 kr. En dylik grav rymmer endast fyra skenor.

Har Ni läst
den nya tidskriften

Quo Vadis

Dess motto:
"Individens problem — världens problem."

Ur majnumret:
Det svarta lackkrinet.
Konsten och den nya tidandan.
Den gamla och den nya aristokratin.
En indians son om indiska förhållanden.
Säljes överallt. Pris 85 öre.

Löneförhöjningens villkor

Med anledning av riksdagens beslut om löneförhöjning åt lärarna har Tidevarvet fått mottaga nedanstående inlägg, i vars synpunkter man med skäl torde kunna instämma.

»Ett glädjande beslut har man kallat löneförhöjningen åt lärarna. Och hade inte, när det gäller folkskollärarna, ett besynnerligt villkor varit fastat därvid, så skulle man gärna instämma i tillfredsställelsen. Det underliga är, att hela pressen tegat med detta. Man har förmodligen ej fäst sig vid det och alltså ej heller dragit konsekvenserna ur det. Utskottet föreslog och riksdagen beslutade nämligen att som villkor för löneförhöjning sätta undervisningskyldighet i fortsättningskolor! Det är inte Sveriges lärare, som inrättat fortsättningskolor och det kan knappast anses förkastligt, att en del av lärarkåren är betänksam inför denna skolform, som emellertid herr Rydén alljämt anser bör få vara i fred för kritik.

Tjänsten i fortsättningskolor är ju separat, och att tvinga till undervisning i den torde ej vara välbekänt. Så tycks meningen emellertid vara, i så fall har denna skola fått ett klenkt betyg. Och det blir då strängt taget för arbetet i fortsättningskolor tillägg utgå!

Beslutet torde väl ha talas så, att det blir församlingarnas sak att avgöra, huruvida löneförhöjning ska gå ut eller ej, men man må med skäl fråga sig, om det är klokt lämna möjlighet för tolkning i olika riktningar av ett riksdagens beslut av denna art. De övriga lärargrupperna ha fått sina blygsamma löneförhöjning villkor och såsom ersättning för det fasta skolarbetet och ej för något, som kan betecknas som bisyssla. Då är det svårt att förstå, varför en grupp ska kunna göras beroende av mer eller mindre välvillig tolkning.

Här måste krävas klarhet om verkliga innebörden av beslutet. För en så skett, kan det ej kallas glädjande.

Lärare.

Den levande drömmen

Som journalist måste jag verkligen alltför ofta önska att äktenskapet i dess nuvarande form avskaffades. Ur ren yrkesynpunkt. Därför att det lägger hinder i vägen för min yrkesutövning.

Till exempel: Jag måste träffa herr X. för några upplysningar och ringe upp i telefon.

— Träffas herr X?

— En olivad och undvåkande kvinnoöst svarar.

— Han är inte inne.

— Jag undrar när han kan komma hem?

— Det vet jag inte.

Av röstens skitningar sluter jag mig till att det är svartsjukans okunnighet, som behärskar damen i telefon, varför jag underrättar henne om vilken tidning det är som ringe och omtalar ärendets officiella karaktär.

Den misstänksamma röstern blir genast litet mera intresserad.

— Klockan fem är han säkert inne. Om fröken vill ringa mellan fem och halv sex går det utmärkt, herr X. brukar alltid komma in klockan fem.

Full av medlidande med stackars fru X. för den chock, som min olygghet kvinnliga stamma förorsakat henne, ringe jag av och går ut att uppsöka fru U, sedan många år frångått riket verksamt i samhällets tjänst.

Jag får en utmärkt intervju, fru U. är både kunnig och intresserad på sitt område.

— Men snälla fröken, får jag be er att inte sätta ut mitt namn. Det är verkligen så, att min namn tycker så illa om att jag står oföretlig ommånad i tidningarna.

Ja visst. Naturligtvis måste herr U. också vara svartsjuk. Men eftersom han kan känna sig fullständigt lugn för sin fru gentemot andra män, vänder han sina skyddsåtgärder emot en mera abstrakt rival, emot fru U:s arbete och framträdande i det offentliga livet.

Slumpen vill, att jag vid min återkomst till redaktionen träffar skärsliparen, som brukar titta upp varannan månad för att höra om papperssakarna blivit söta. Han berättar ofta någon historia, när han kommer, någon liten bild från sitt stråvsamma liv, från härbarget, som kostar 1:50 natte eller från gatans äventyr.

I dag har han ingenting nyare än följande historia, som jag skall be att få dra för damerna.

Någon frågade fasan varför han inte var gift. Nej, jag behöver inte det, jag har ett litet beske ända hemma! — Ser damerna, så kan man vara. Men finns det någon bättre än ett hena och en egen liten gummia! Jag har haft en jag också, men jag kan inte tala om det utan att gråta.

Hans lysande ögon, där ljuset dansar och spelar när han skvartar, bli mörka och dystra som släckta lyktor.

Jag förlorade henne, när jag var 22 år. 25 kr skulle doktorn ha och sköterskan 10 kr. och om måste stanna många dagar och doktorn kom två gånger. 75 kr kostade det mig. Och det tänk, den första ungdomet är! Men jag glömmar aldrig. Om jag ser en kvinna, som är aldrig så vacker och aldrig så rik, så vill jag inte ha henne. För i tretio år har jag varit min hustru trogen och slitit som en hund och släpat för att barnet skulle få det bra.

Med årens droppade utför kinderna återtar min sin galanta ton, tackar för dagens affär — som är de finaste och vackraste dunder jag vet — och försvinner till sitt litet ägar.

Men gåtan lämnar han öst kvar. Jag vet allt nästa gång jag ringe till herr X eller herr Y. blir det samma försäkrade hustruöst, som i telefon försöker bygga nyr kring husets lycka och om det också kom kvinnor in i alla regeringar i världen, skulle herr U. ändå kämpa sin manliga strid om fru U. mot hennes yrke. Så olyckliga de äro! Men tretio år ha inte räckt för skärsliparen att glömma lycka, som var hans hustru.

Casus.

Hjelpensonen - Hertsätra Skola,

Carlberg, Södertälje, mottager ett begränsat antal elever på flickskolans alla stadier. Normala skolkompetens. Moderna metoder o. individuell undervisning. Praktiskt arbete i uppfostrande syfte. Hemlik atmosfär. Stärkande friluftsliv. Nybyggnad med bl. a. tidsenligt gymnastiksal, slöjd- och sjukrum under uppförande. Höstterminen börjar den 10 sept.

Tel. Södertälje 532.

Anna Sundin,
Förvaltn.

Åderbräckstrumpor

prima uppskå, i flera kvaliteter o. färger, i alla längder o. storlekar. Egen direkt import, stor omställning. Även i parti. Begär Adhemssons Rådbyrå med måttblankett o. prisuppgifter. Tel. 155 75 — 155 76.

Aktiebolaget
Nils Adamssons Sjukvårdsaffär
Jakobsgatan 22, Stockholm 1.

Undvik nervmedel med skadliga biverkningar, yttrande sig bl. a. i finnar och utslag. Om Ni emellanåt har behov av ett nervgivande medel använd Instantine, oskadligt, nervgivande pastill, behagligt att intaga. Säljes på apotek.